

de Skor
jaargang 1 nr. 5

1982

DE SKOR, orgaan van de WVG-Texel.
=====

1^e jaargang nr. 5
oktober 1982

INHOUD

-Bibliotheek; aanwinsten - <i>besnoor</i>	1
-Programma - <i>besnoor</i>	1
-Zeetrekelling - <i>Frits-Jan Maas</i>	2
-Landtrekelling; voorlopig verslag - <i>Dick Schürner</i>	6
-De wadvogeltelling van 9-5-1982 - <i>Con Smir</i>	9
-Gedrag torenvalk t.o.v. buizerd/wespendief - <i>Lieve Dijkse</i>	11
-Bijzondere legfels - <i>Lieve Dijkse</i>	12
-Nachttek bij de vuurtoren; excursie - <i>besnoor</i>	13
-Broedvogeloverzicht 1982 (nr. 1) } <i>ADRIAAN DIJKSE</i>	14
-Waarnemingenrubriek	16
-Bestuur	20

BIBLIOTHEEK.

De afgelopen maanden zijn bij mij de volgende dingen binnengekomen:

1. Verslag Vogelstudie 1981. Uitgave SOVON/COV.
Een inventarisatie van alles wat in Nederland op Ornithologisch gebied gedaan wordt.
2. Mens en Vogel, april/mei/juni-nummer.
Belgisch tijdschrift in de stijl van het Vogeljaar.
Opvallend is de "vogelaar" Guust Flater in stripvorm.

Je kunt deze boekjes en andere eerder genoemde tijdschriften bij mij lenen, als zij maar weer eens terugkomen.

Dick

PROGRAMMA.

Ongeveer eind oktober/begin november zal er een nachtelijke excursie plaatsvinden voor het bekijken van trek bij de vuurtoren; zie pag.13 van deze Skor. Opgeven voor de herfstvakantie bij Dick!

ZEETREKTELLEN OP TEXEL (NR. 5).

INLEIDING.

Alweer twee maanden waarin zeetrekellingen zijn uitgevoerd liggen achter ons. Twee redelijk interessante maanden, augustus en september, waarin altijd wel leuke dingen te zien zijn. Doordat er in september slechts één goede storm was (en toen was ondergetakende dus net niet op Texel), bleven vooral de echte zeevogels (lees pijlstormvogels en stormvogeltjes) onder de mast.

In deze twee maanden zijn 97 teluren gemaakt, een respectabel aantal, waarvan 87 na 20 augustus. Dit had te maken met vakanties naar verre landen van de vaste tellers. Van tellers gesproken, dat waren Egge Boerma, Egbert Boekema, Harm-Jan Wright, Martin Poot, Richard Witte, Louis Witte, Adriaan Dijkse (1 uur, jaja) en ondergetakende.

OVERZICHT AUGUSTUS-SEPTEMBER 1982.

Duikers en futen.

Al op 5 sept. werd de eerste duiker opgemerkt, een parelduiker; op 12-9 vlogen twee roodkeelduikers noord. De echte duikertrek zal echter niet voor eind oktober beginnen.

In de laatste week van augustus waren al bijna dagelijks futen te zien (max. 8 Z op 26-8), ook in september vlogen ze regelmatig langs (tot 5 in 1 uur).

De eerste roodhalsfuit werd genoteerd op 27 aug. (2 Z), op 30 aug. verbleven er 2 tp.; in sept. werden al wat meer roodhalsfuten gezien.

Op 22-9 en 27-9 passeerde een kuifduiker.

Stormvogels.

Noordse stormvogel: 2-9 2 Z; 4-9 1 Z; 9-9 1 N en 24-9 1 Z.

Grauwe pijlstormvogel: 4-9 1 Z en 8-9 1 Z.

Noordse pijlstormvogel: 20-9 1 Z.

Grote pijlstormvogel: 22-9 1 Z (gezien door H.J. Wright en is de 2^e voor Texel!).

Van van gent, aalscholver, blauwe reiger.

De eerste duurde tot eind sept. voordat er wat meer jan van genten gezien werden;

2-9 118 Z (in 2 uur).

3-9 31 Z, 3 N en 181 tp. (in 4 uur).

4-9 73 Z, 2 N en 3 tp. (in 3 uur).

Aalscholwers werden waargenomen op 5-9 3 Z en 6 N; op 14-9 1 Z en op 30-9 1 N.

Af en toe trokken kleine groepjes blauwe reigers langs, o.m. op 29-8 (5 Z) en op 25-9 (5 Z).

Eenden.

Op een aantal dagen vond gerichte trek plaats van grondel- en duikeenden:

30-8 wintertaling 82 Z in 4 uur.

26-9 wintertaling 49 Z in 4 uur.

smient 57 Z in 4 uur.

toppereend 51 Z in 3 uur.

Tot eind sept. waren de aantallen zwarte zeeëenden zeker niet groot te noemen, alleen tijdens twee "losse avonduren" werden wat grotere troepen zwartjes gezien: 28-8 359 Z en 11-9 437 Z.

De laatste week van sept. namen de aantallen sterk toe:

26-9 626 Z in 4 uur en

30-9 1412 Z in 2 uur.

Grote zeeëenden werden alleen op de volgende dagen waargenomen:

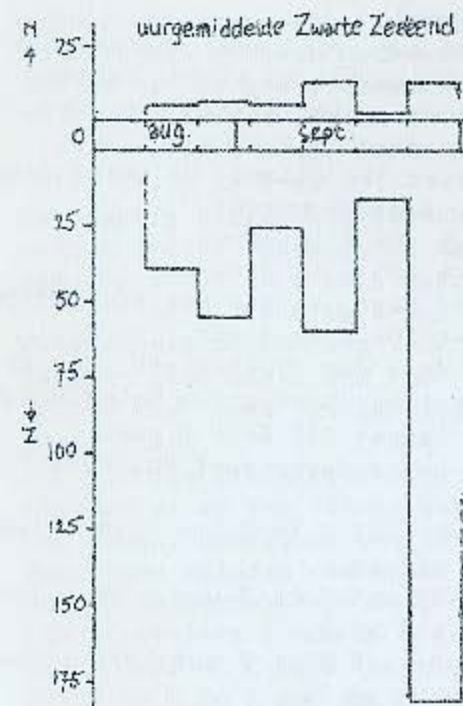
21-8 1 Z, 22-9 10 Z, 24-9 1 Z, 25-9 3 Z, 26-9 3 Z en 30-9 3 N.

Van deze soort worden in het najaar altijd veel minder exx. gezien dan in het voorjaar.

Middelste zaagbekken passeerden op: 11-9 (4 N), 24-9 (1 Z), 26-9 (2 Z) en 27-9 (1 Z).

Op 11 sept. werden 's avonds 51 bergeenden waargenomen, naar Z vliegend.

De eerste rotganzen werden gezien op 30-9: 3 N.

Jagers.

Grote jager: 30-8 1 N

1-9 1 Z

3-9 1 Z

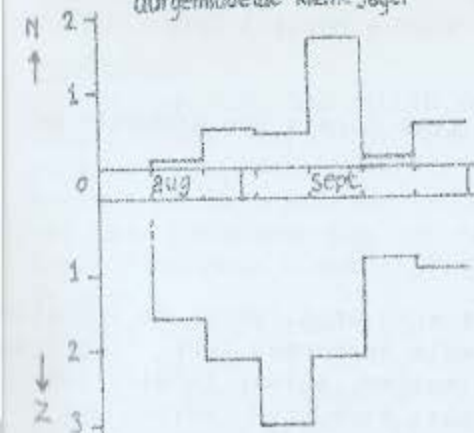
4-9 1 Z.

13-9 1 Z.

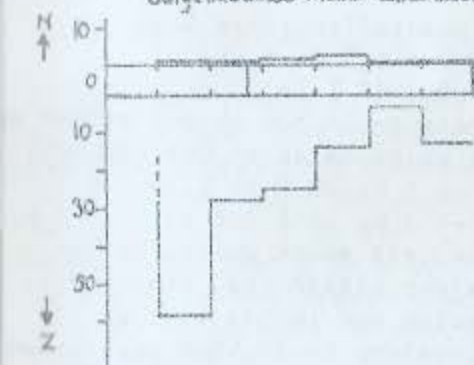
16-9 1 tp.

Middelste jager: 5-8 1 ad. Z; 22-8 1 juv. Z en 1-9 1 juv. Z.

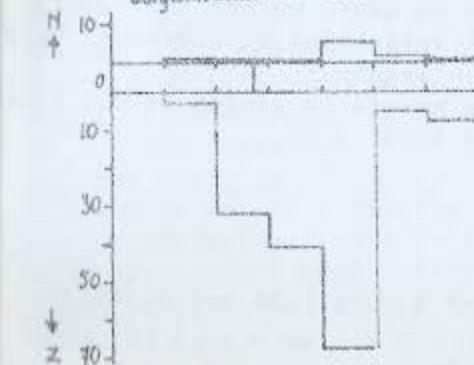
uurgemiddelde Kleine Jager

uurgemiddelde Kleine Mantelmeeuw

uurgemiddelde Kokmeeuw

Van de kleine jager verbleven vooral eind aug. en begin sept. opvallend veel vogels voor de kust, het grootste deel hiervan bestond uit onvolwassen exemplaren. Hopelijk moeten de volwassen vogels nog komen. Enkele goede dagen:

- 31-8: 10 Z in 2 uur.
- 1-9: 10 Z en 1 N in 3 uur.
- 2-9: 13 Z en 6 N in 4 uur.
- 4-9: 14 Z en 2 N in 3 uur.

Meeuwen.

Eind aug. vond zeer sterke doortrek plaats van kleine mantelmeeuwen, niet alleen over zee, maar eigenlijk over het hele westelijke eiland. De beste dagen met zeetrek waren:

- 23-8 388 Z in 3 uur.
- 25-8 305 Z in 3 uur.
- Eind sept. volgde nog een restje: 28-9 104 Z in 3 uur.

Op deze dag trokken ook voor het eerst wat meer grote mantelmeeuwen langs: 115 Z in 3 uur.

De beste dagen voor kokmeeuwen waren:

- 29-8: 582 Z in 2 uur (215 1^e jaars en 367 ad.).
- 5-9: 465 Z in 2 uur (58 1^e jaars en 242 ad.).
- 12-9: 618 Z in 2 uur (322 1^e jaars en 296 ad.).

Drieteenmeeuwen en dwergmeeuwen werden slechts af en toe gezien, maar van deze soorten valt pas in oktober sterke doortrek te verwachten.

Op 23-9 vloog een 1^e jaars zwartkopmeeuw zuid.

Sterns.

Visdieven en noordse sterns (oftewel "noordse dieven") trokken vooral eind aug. en begin sept. in flinke aantallen langs, bijvoorbeeld

- 29-8: 783 Z in 2 uur (12 ns 11 v)
- 30-8: 795 Z in 3 uur (42 visdief)
- 2-9: 1340 Z in 4 uur (23 ns 53 v)

(Uiteraard betekent v visdief en ns noordse stern; de overige vaak gebezigde afkortingen zullen voor de trouwe lezertjes wel geen problemen geven denk ik, marcel)

In dezelfde periode passeerden ook de meeste grote sterns:

- 30-8: 679 Z in 3 uur.
- 2-9: 478 Z in 4 uur (+104 N).
- 3-9: 381 Z in 1 uur.

Regelmatig vlogen kleine aantallen zwarte sterns voorbij, de meeste exx. op 30-8: 40 Z in 4 uur, en 25-9: 11 Z in 2 uur.

Dwergsterns werden erg weinig gezien; geen enkel uur met meer dan 10 exx. werd vastgesteld.

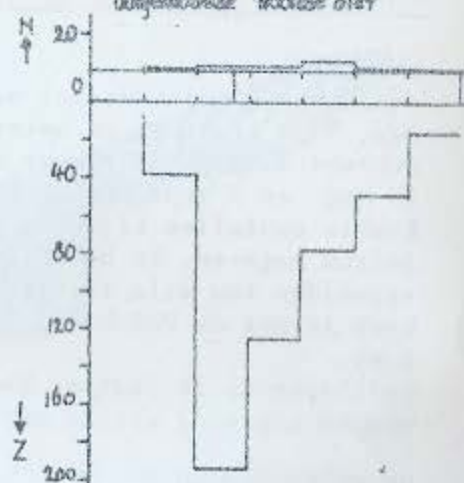
Steltlopers.

Van sommige steltloper-soorten trokken af en toe flinke aantallen langs; opvallend was dat in deze twee maanden de kanoetstrandloper de meest talrijke soort was. Scholekster: 5-9: 58 Z in 2 uur. Kievit: 25-9: 91 Z in 2 uur. Zilverplevier: 23-8: 10 Z in 2 uur. Steenloper: 3-9 15 Z in 1 uur. Wulp: 5-9: 43 Z in 2 uur en 11-9: 27 Z in 1 uur. Watersnip: 26-9: 28 Z in 2 uur en 28-9: 52 Z in 2 uur. Groenpootruiter: 26-8: 5 Z. Kanoetstrandloper: 5-9: 161 Z in 2 uur en 20-9: 75 Z in 1 uur. Bonte strandloper: 28-9: 35 Z in 3 uur.

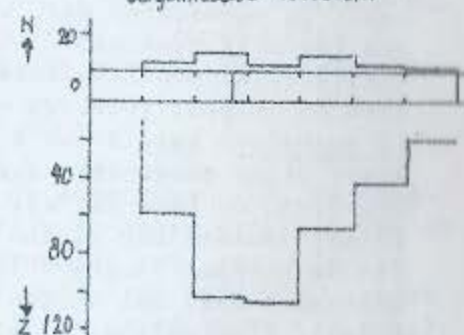
Dit was het voor deze keer;

Frits-Jan Maas
Rozendijk 24
02220-3236

uurgemiddelde 'noordse dief'

uurgemiddelde Grote Stern

INLEIDING.

Vanaf begin augustus tot nu toe (27-9) hebben we (Adriaan Dijk-
sen, Dick Schermer en later ook Henk Hin) ieder weekend een
ochtendtelling van 2½ uur uitgevoerd. Op "leuke dagen" zoals op
28 aug. en 5 sept. is er tot 10 uur doorgeteld.

Exakte aantallen zijn nog niet vermeld. Er is per trekdag een
indruk gegeven. In het december-nummer willen we de aantallen
vermelden van alle tellingen.

Leuk is dat de VWG Den Helder ook met deze landtrektelling mee-
doet.

De tijden in de laatste Skor waren foutief: de ochtendtellingen
moeten i.p.v. 2 uur 2½ uur zijn.

DE TREKGEGEVENS.

8 augustus: geteld van 5.41 tot 8.11 u.

Weer: geheel bewolkt; zwakke wind uit ZW, ca. 18°C.

Zoals te verwachten was, was er nog weinig trek: enkel was er
een gerichte trek van 7 witte kwikstaarten. Nog wel trek van
steltlopers: bontbekplevier, rosse grutto, groenpootruiter.
Rond de telpost zwierven wat nachttrekkers: grasmus en fitis.

15 augustus: geteld van 5.52 tot 8.22 u.

Weer: bijna onbewolkt, zwakke wind uit ZO, ca. 22°C.

Opvallend op deze dag was de trek van watersnippen: 78 stuks.
In het laatste uur vlogen veel kleine mantelmeeuwen langs (61).
Uit de Muyplas vlogen 8 lepelaars op, die voor zover we konden
waarnemen naar het zuiden vlogen. Leuke waarnemingen: 2 krams-
vogels, 1 boompieper, 3 gierzwaluwen, 3 regenwulpen, 1 boomvalk.

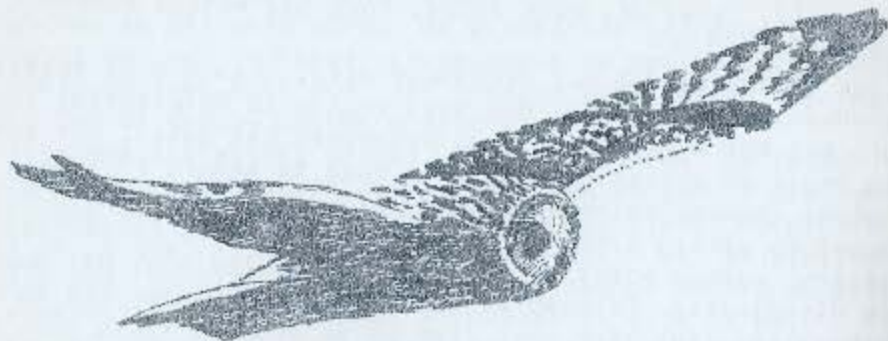
22 augustus: geteld van 6.04 tot 8.34 u.

Weer: geheel bewolkt, harde wind uit W-ZW, ca. 18°C.

Door de harde wind waren er weinig trekkende steltlopers en
zangvogels. Opvallend waren kleine (154) en grote mantelmeeuwen
(44). Deze meeuwen gebruikten de opstijgende winden tegen de
duinen. Zij kwamen vanaf de Stuifdijk bij de Slufter langs de
Muyplas én de westkant van de uitkijkpost naar de buitenste
duinenrij. Er kwam ook een groep van 17 grote sterns pal uit
het oosten (de Schorren) naar de Noordzee.

28 augustus: geteld van 6.14 tot 10.00 u.

Weer: bijna onbewolkt, licht briesje, 's nachts flinke neerslag,
ca. 18°C.

Een dag met veel soorten: 29, maar zonder hoge aantallen.

Leuk was een groep van 20 aalscholvers en een groepje van 5
bruine kiekendieven naar ZW. Er vloog een groep van 16 krams-
vogels op (en gingen weer zitten) toen 2 koekoeken langskwamen.
Verder nog: 1 man blauwe kiek, 1 boomvalk, 3 regenwulpen, 9
groenpootruiters in het laatste uur, 14 holenduiven, 3 koekoek-
en en 1 gierzwaluw.

5 september: geteld van 6.26 tot 10.00 u.

Weer: half bewolkt, matige wind uit O, ca. 12°C.

Deze teldag stond in het teken van de kokmeeuwentrek. Er trok-
ken 607 kokmeeuwen langs, voornamelijk in losse groepjes van 10
tot 40 vogels. Er vlogen ook vele groepjes over zee. Hier is
het verband tussen zee- en landtrek duidelijk aanwezig. Verder
veel trekkende gele kwikstaarten (43) en graspiepers (93 exx.).
Het aantal graspiepers is moeilijk te bepalen omdat deze vogel-
tjes alle kanten uit dwarrelen. Na 9 uur vlogen veel zwaluwen
langs de nol: 70 huis- en 48 boerenzwaluwen. Soms heel laag in
NO-richting en andere keren weer heel hoog in ZW-richting.

Over zee trokken veel wulpen: langs de nol vlogen er 23.
Opvallende soorten op deze leuke dag: 5 aalscholvers, 6 pijl-
staarten en 2 gierzwaluwen.

11 september: geteld van 6.36 tot 9.06 u.

Weer: half bewolkt, matige wind uit ZW, ca. 15°C.

Matige trek. Er vlogen 40 grote mantelmeeuwen, 72 graspiepers,
en 29 gele kwikstaarten langs. Opvallend was de aanwezigheid
van een boomleeuwrik rond de uitkijkpost. Leuk was nog een
kleine jager vlak langs de nol. Ook nog 3 kramsvogels en 1 man
blauwe kiek.

19 september: geteld van 6.50 tot 9.20 u.

Weer: zware mist. In het eerste uur was het zicht niet meer dan 10 meter. Later wat meer zicht. Toch nog matige wind uit ZO, ca. 15°C.

Toen de zon rond 8 uur zichtbaar werd, begonnen de vogels te trekken. Bijzonder was, dat veel vogels in NO-richting trokken. Dit was met alle waargenomen spreeuwen het geval. Dit schijnt in bepaalde situaties wel vaker voor te komen. Er vlogen 3 totaal gedesoriënteerde blauwe reigers boven de mist. Vrij veel kneutjes gezien (36). Net als met graspiepers is het aantal langsvliegende kneutjes moeilijk te bepalen door het dwarrelende vlieggedrag. Er kwam een grauwe vliegenvanger uit de mist aanzetten, liet zich even zien op de post en vloog toen weer snel door. Dit was een verlate nachttrekker.

25 september: geteld van 6.59 tot 9.29 u.

Weer: harde wind uit ZO met onafgebroken regenval, ca. 14°C. Onder deze erbarmelijke omstandigheden hebben we toch wel leuke dingen gezien. We moesten onze aantekeningen maken in een plastic zak. Afijn...ter zake. Op zomerse wijze vloog nog een verlate gierzwaluw langs. Er was gerichte trek van 201 kleine en 12 grote mantelmeeuwen over de binnenkant van de buitenste zeeduin. Boven zee was het druk: zwarte zeeëenden, jan van genten en een zeeduiker. Leuke waarnemingen waren een witgatje en een kramsvogel.

SLOT.

Wie na het lezen van dit verslag zin heeft om te komen is welkom op de Nol van Bertus.

We tellen in ieder geval iedere zaterdagmorgen.

We beginnen een half uur voor zonsopgang. We eindigen de tellingen minstens 2 uur na zonsopgang. Bij goede trek tellen we langer door.

We tellen door tot het laatste weekend in november.

Dick

DE WADVOGELTELLING VAN 9-5-1982.

De telling van 9 mei j.l. vond plaats onder ideale weersomstandigheden en bij goed zicht. De waterstand bij hoog water was zodanig dat ook de Hengst grotendeels of net helemaal onder water heeft gestaan maar door het rustige weer bestaat de mogelijkheid dat er vogels hebben overtuigd.

De telling mag als aardig gelukt worden beschouwd, er deden zich voor zover bekend geen massale verplaatsingen of frequente verstoringen voor. Opgemerkt moet worden dat Kievit en grutto te hooi en te gras zijn meegeteld, plaatselijk wel en plaatselijk niet dus. De hier gegeven aantallen zeggen weinig en zijn grove onderschattingen. Groepen scholeksters zijn in alle gevallen wel meegeteld, voor de lokale broedvogels geldt echter hetzelfde als voor Kievit en grutto. Er werden geen pogingen gedaan de meeuwen in de duinen te tellen.

Het is aardig voor een aantal jaren mei-tellingen met elkaar te vergelijken:

	9-5-82	10-5-81	18-5-80
rotgans	4570	6537	2287
bergeend	511	626	570
smient	5	1	2
wilde eend	436	537	432
scholekster	5796	4253	4800
kluut	290	206	182
bontbekplevier	47	43	57
goudplevier	84	388	11
zilverplevier	1143	860	586
kanoetstrandloper	-	2611	110
drieteenstrandloper	83	28	4
bonte strandloper	4337	7399	3452
rosse grutto	12409	14481	6555
wuip	486	653	320
zwarte ruiter	14	84	6
tureluur	411	683	346
groenpootruiter	7	91	17
steenloper	456	336	248

De gegevens lijken in de meeste gevallen sterk op elkaar. De rotgans blijft achter bij de aantallen die in 1981 in mei werden geteld. Door een aantal slechte broedseizoenen is de

grootte van de populatie de laatste jaren gedaald, de cijfers op Texel laten daar ook iets van zien. Midden mei vertrekken al flink wat ganzen, rond eind mei zijn ze vrijwel alle vertrokken. De telling van mei 1980 geeft dit aardig weer.

Zilverplevier en rosse grutto trekken in mei in flinke aantallen door 'en weg, onze telgegevens geven ook hiervan een aardig beeld.

Het patroon van de bonte strandloper en de kanoet is wat ingewikkelder. De aantallen van deze soorten blijken van de ene dag op de andere nogal uiteen te kunnen lopen. E.e.a. zou kunnen samenhangen met een wat opportunistischer gedrag wat betreft de keuze van de plaats waar wordt overtuigd.

De totalen van de overige waargenomen soorten zijn:

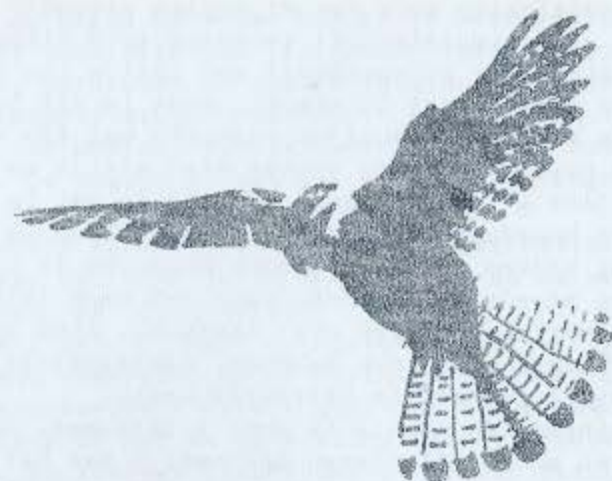
dodaars	8	eidereend	1333	zilvermeeuw	1790
fuut	8	brilduiker	2	gr. mantel	226
aalscholver	1	midd. zaagbek	10	kl. mantel	3
blauwe reiger	43	waterhoen	16	grote stern	1019
lepelaar	35	meerkooi	277	visdief	289
knobbelzwaan	10	strandplevier	2	n. stern	180
grijs gans	142	kievit (min.)	824	dwergstern	70
krakeend	5	kempfaan	24	visdief/n.stern	141
wintertaling	20	grutto (min.)	154	waterral	1
pijstaart	4	regenwulp	17	can. gans	1
slobeend	68	oeverloper	20	ind. gans	1
tafeleend	18	kokmeeuw	18143		
kuifeend	201	stormmeeuw	855		

In totaal werden er 57.000 vogels geteld.

De medewerkers aan deze telling (die overigens al een gedetailleerder verslag kregen) waren Gerrit en Kees Boot, Jan van Dijk, Adriaan en Sytske Dijkse, Jan Driehuis, Jet Drijver, Marcel Groenendaal, Frits-Jan Maas, Rick Nichols, Gerard Nieuwland, Govert van Noort, Piet Ruardij, Dick Schermer, Piet Schrama, Cor Smit, Lida Wels, Lida Wessels, Henk Wijsman, Giel Witte, Hans Witte en Marco Witte.

Cor Smit

GEDRAG TORENVALK T.O.V. BUIZERD EN WESPENDIEF.

Op 7 juli j.l. werd mijn aandacht getrokken door een hoog in de lucht boven onze tuin alarmerende torenvalk. Het kostte even moeite de vogel te ontdekken. Twee grotere buizerdachtige roofvogels schroefden ook rond. Flugs de verrekijker gehaald en toen bleek dat de ene een buizerd was, de andere een wespendif. Hoewel ze een beetje om elkaar heen draaiden bleek niets van onderlinge agressiviteit. De torenvalk (die in een kast in de omgeving een nest met jongen had) was wel in de aanval. Opmerkelijk was dat de duikvluchten zich alleen richtten op de buizerd, die na enkele minuten in noordelijke richting verdween, nog steeds achtervolgd. De wespendif verdween langzaam in zuidelijke richting.

We kunnen ons afvragen of het toeval was dat de torenvalk zich bij zijn aanvallen op één van de grote rovers (de buizerd dus) richtte. Of zag hij in de wespendif een minder gevaarlijke "tegenstander". In het "Handbuch" en "Handbook" is daarover niets te vinden. Ook niet in "Der Turmfalke" (Neue Brehm Bücherei). Het is natuurlijk ook geen alledaagse gebeurtenis dat twee verschillende soorten roofvogels tegelijkertijd in de buurt van een torenvalkennest komen!

Lieuwe Dijkse

BIZONDERE LEGSELS.

Het komt regelmatig voor dat er nesten gevonden worden met abnormaal grote legfels. Dit voorjaar vond Kikkert in het Hoornder Nieuwland bijvoorbeeld een nestje van een witte kwikstaart met maar liefst 10 eieren. Vaak is dit het gevolg van het leggen van twee vrouwtjes (gepaard met één mannetje?) in hetzelfde nest. Dit hoeft echter niet altijd de oorzaak te zijn. Een paar jaar geleden alweer, vond ik in mei in de bleekersvallei een houtduivennest met 2 eieren. Toen ik enkele weken later ging kijken of er al jongen waren om te ringen zaten de duiven nog steeds te broeden. Weer een week later ook nog. Kennelijk waren de eieren niet bevrucht. Eind juni bleken er opeens 4 eieren te worden bebroed! Waarschijnlijk is er een vervolgiegsel gestart in hetzelfde nest. Ook bij ringmussen maakte ik eens zoiets mee. Daar werden op een gegeven moment 11 eieren bebroed: 5 van het eerste legsel, dat niet was uitgekomen, en 6 van het tweede. Dit kwam wel gewoon uit.

Een ander in de duinen veel voorkomend fenomeen is dat er eieren van verschillende soorten vogels in hetzelfde nest liggen. Dit gebeurt vooral in nesten van wilde eenden. Het zijn dan fazanten die er 1 of meer eieren bijleggen. Hoe zo'n vergissing tot stand komt is niet bekend. Vindt een aan de leg zijnde fazantehen toevallig een eendelegsel en wordt ze daardoor gestimuleerd er een ei bij te leggen? Of gebeurt dit alleen wanneer de hen, door een of andere verstoring, haar eigen nest niet tijdig kan bereiken? Of heeft een hen die zoiets doet helemaal (nog) geen eigen nest? De broedduur van wilde eend en fazant zijn ongeveer gelijk. Maar het is mij niet bekend wat er met de fazantekui-kens gebeurt. Ik heb nog nooit een zwemmende fazant gezien!

Lieuwe Dijkse

(Opmerking: toevallig meen ik me van enige weken geleden een krante-artikel te herinneren waarin, ergens uit het oosten van het land, een kippe-kuiken werd gemeld dat rondzwom temidden van eendekui-kens, omdat het kippe-ei in het eendennest was uitgebroed! Als iemand zich het verhaal beter herinnert moet hij/zij dat maar zeggen. Red.)

NACHTTREK BIJ DE VUURTOREN.

Eind oktober en begin november kan er in sommige nachten een onvoorstelbare trek zijn van lijsterachtigen (zoals kramsvogel en koperwiek), spreeuwen en andere zangvogels. Deze beesten worden soms massaal aangetrokken door vrijstaande vuurtorens. De vuurtoren ten noorden van de Cocksdoorp trekt ook vele nachttrekkers aan. De vogels zitten als het ware gevangen in de lichtbundels van de vuurtoren.

Omdat niet iedere nacht interessant is, maar het toch de moeite waard is om het een keertje te zien wil ik op de volgende manier een excursie organiseren:

nadat je jezelf bij mij hebt opgegeven (02220-4239) wachten we de eerste goede treknacht na de herfstvakantie af (s.v.p. opgeven vóór de herfstvakantie). Op die gunstige avond bel ik rond 20 uur de mensen af met de mededeling dat de excursie kan plaatsvinden. We treffen elkaar dan om 21 uur precies voor de Aankoopcentrale. Onderling regelen we dan ter plekke het vervoer met de auto.

Kun je niet op die betreffende avond, dan kunnen we altijd nog later een tweede excursie organiseren.

Tot dan,

Dick

Het duurt altijd nogal een tijdje voordat alle broedvogelgegevens door de diverse waarnemers op een rijtje gezet zijn. Daarom in dit nummer een voorlopig overzicht van enige interessante of minder gewone broedgevallen. In de volgende aflevering komen daar ongetwijfeld nog vele bij, als we dan een volledig overzicht hebben uit de reservaten van SBB.

Dodaars: op 14-8 1 adult met 3 jongen bij de Schans (M.Groenendaal). Buiten de natuurreservaten schijnen maar heel weinig paartjes tot broeden te komen; wie weet er nog andere gevallen? Krakeend: in de Muy 1 geslaagd broedgeval (SBB).

Tafeleend: Eveneens 1 geslaagd broedgeval in de Muy (SBB). Bontbekplevier: 1 paar langs strand noordelijk De Koog, tussen paal 21 en 22. (A. en S.Dijksen). Ook elders op het strand en langs de oostkust komt de soort soms tot broeden buiten de reservaten. Wie weet gevallen?

Houtsnip: tenminste 12 territoria in de Staatsbossen (A., S. en L.Dijksen). Dat is weer iets meer dan vorig jaar toen van een absoluut dieptepunt sprake was (8 paar), maar nog steeds veel minder dan in de jaren 70 toen het aantal boven de 30 lag. Kleine mantelmeeuw: tenminste 137 paar (SBB). Elk jaar neemt de soort iets toe.

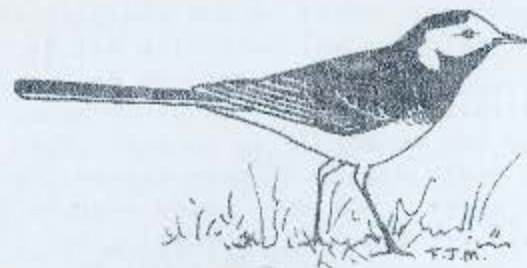
Dwergstern: 2 paren hebben succesvol gebroed in een natuurreservaatje noordelijk van Oudeschild (M.Groenendaal, ook W.Eelman). Voor zover bekend hebben buiten de vaste broedplaats al in jaren geen paren meer van deze soort gebroed.

Grote bonte specht: in de Staatsbossen in totaal tenminste 11 paren (A., S. en L.Dijksen). De spectaculaire toeneming lijkt tot staan gekomen (1978 1 paar, 1979 3 paar, 1980 9 paar en 1981 11 paar).

Geverswaluw: tenminste 2 van 7 hollen nabij de Schansweg bezet (M.Groenendaal). Dit is een 'moeilijke' soort, d.w.z. we hebben maar heel weinig gegevens. Volgend jaar zou heel Texel eens goed afgezocht moeten worden op broedgevallen.

Rouwkwikstaart: Eén broedgeval nabij de 'Camelclub', het strandpaviljoen noordelijk van De Koog. (P.L.21; A. en S.Dijksen).

Grauwe klauwier: voor het eerst sinds enige jaren weer eens broedend vastgesteld: 1 geslaagd geval in De Muy (SBB).

Grote lijster: nog steeds maar weinig broedgegevens, ondanks de oproep in dit blad! In het bos was 1982 een slecht jaar met slechts 12 paar (1981 18). Verder in ieder geval 1 paar in het bosje bij Pomona (G.Eelman) (daar trouwens elk jaar). Ook tenminste 1 paar bij Den Hoorn; in Oudeschild niet (M.Groenendaal). Roodborsttapuit: vanaf het duinpark bij het NRC tot de schapenboet in de Nederlanden tenminste 6 paar! (A. en S.Dijksen). Verder tenminste ook 1 paar nabij de Vuurtoren (10-5 1 mannetje en een vrouwtje) (F.Maas).

Staartmees: tenminste 1 paar in het bos zuidelijk van De Koog. (A.Dijksen). Tijdens de inventarisaties in het zuidelijk bos werden geen broedgevallen vastgesteld. Edoch op 13-4 2 exx. nabij het Woutershok (F.Maas) en op 6-5 2 exx. bij Bos en Duin (M.Groenendaal) gezien. Dus mogelijk toch wel meer dan 1 paar. Staartmezen zijn erg moeilijk goed te inventariseren daar ze er geen echte territoria op na houden en dus ook niet regelmatig of duidelijk zingen. In de broedtijd leven ze heel onopvallend. Alleen voor of tijdens het nestelen en met jongen maken ze wat meer 'lawaai'.

Geelgors: weer geen enkel broedgeval geconstateerd. Het laatste was in 1978.

Putter: tenminste 4 paren in de Staatsbossen (L.Dijksen), in de Waal tenminste 2 paren (A.Dijksen) en in Den Hoorn tenminste 1. (A. en S.Dijksen). Verder natuurlijk een mij helaas onbekend aantal in Den Burg.

Adriaan

Zoals de opmerkelijke lezertjes zagen, de redactie heeft van een deel van de waarnemingen nummer 4 een puzzelrubriek gemaakt. Waarschijnlijk was het toch wel duidelijk dat de "ilstaart", de "nadese gans", de "izerd", de "sarend" en de "genwulp" respectievelijk stonden voor pijlstaart, canadese gans, buizerd, visarend en regenwulp (om er enkele te noemen). Toch zijn er ook zaken die niet te raden waren verloren gegaan. Met name bij de (we)spendief: bij regel 2 van deze soort moet de datum 3-6 zijn, op regel 3 moet hij 6-6 zijn; de waarneming van 17-6 betreft 1 ex.. De datum van de grauwe kiekendief was 31-5. (Go)udplevier: de 3 exx. in de Westerdunnen waren daar op 26-7. Tenslotte is er door een fout mijnerzijds geen datum vermeld bij de zwartkopmeeuw; dat moet zijn 16-7.

Roodkeelduiker: 30-9 1 dood doch geheel gaaf ex. op het strand gevonden door toeristen en op het NRC gebracht. Het dier bevond zich nog nagenoeg geheel in zomerkleed.

Dodaars: 28-9 1 uitgeput ex. werd naast een strandpaviljoen gevonden en naar het NRC gebracht. Daar dronk en dook hij in het zoetwatervijvertje meteen weer naar hartelust. Een doortrekker die geen kracht meer had om zoet water op te zoeken of om visjes in zee te vangen?

Aalscholver: Op 28-8 en 5-9 vlogen er resp. 20 en 18 exx. langs de Nol van Bertus naar ZW (DS).

Kuifaalscholver: 14-8 1 juv. ex. 't Horntje (MG).

Iepelaar: 1-8 17 exx. naar 2 Mokbaai (DS&E.Klaver) en 15-8 8 exx. steeds hoger en dan snel naar 2 bij de Nol van Bertus (AD&DS).

Beide gevallen echte wegtrek?

Vrakeend: 17-8 1 paartje Ottersaat (DS).

Pijlstaart: 8-8 2 wijfjes De Petten (DS).

Grote zeeëend: 17 en 29-8 1 mannetje Dijkmanshuizen (DS).

Op 3-9 nog steeds 1 ex. bij Oudeschild (MG); waarschijnlijk zit hetzelfde beest er dus al vanaf eind juli, vermoedelijk zelfs ook al half juli (zie ook de vorige Skor).

Middelste zaagbek: 1-8 1 wijfje Mokbaai (DS&E.Klaver). 26-8 1 ex. zuidpunt de Mok (FM).

Buizerd: 14-9 1 ex. hoog ZW NRC (HB&AD).

Sperwer: de eerste nazomerwaarneming: 25-9 1 wijfje de Nederlanden (AD,HH&DS).

Zwarte vrouw: 8-8 1 ex. naar 2 Eyerlandse duinen (SB&B) en 16-8 1 ex. Pontweg Den Burg (HB).

Wespendief: 3-8 3 exx. Westerdunnen (LD), 22-8 2 exx. 's morgens naar NW (?) De Koog (AD&SD) en 5-9 1 ex. bij de Roggesloot (FM&L. en R. Witte).

Bruine kiekendief: 28-8 5 exx. op trek naar 2 Nol van Bertus (DS).

Slechtvalk: 29-9 1 ex. 2 Marsdiep (WE).

Roomvalk: 14-9 2 exx. De Muy, samen naar 2 (AD&SD), 28-9 1 ex. Westerdunnen (FM) en 29-9 1 ex. De Ceul (CE). September-waarnemingen zijn nog niet zeldzaam; tot ver in oktober kunnen ze gezien worden (meest jongen?).

Torenvalk: Op 31-5 zag W.Eelman er een een zandbad nemen zoals een kip!

Kwartel: 5-6 zowel bij de Hoge Berg als de Slufter 1 roepende. (WE). Daarna niet meer gehoord dus geen aanwijzingen voor broeden.

Goudplevier: 1-8 50 exx. en 8-8 250 exx. op zeesla (=wier) in de Mokbaai (resp. DS, en E.Klaver &DS).

Morinelplevier: Vanaf 24-8 1 ex. langs Waalenburgerdijkje, later 2 exx. (w.o. het ex. van de 24) langs De Staart, Waalenburg, aanwezig op 1,2,3,4 en 5-9 (op 4-9 zelfs 5 exx. aldaar) (FM, E.Boerma e.v.a.).

Strandplevier: 8-8 3 exx. Kolk (De Hors) (DS), 26-8 3 exx. De Hors en 19-9 1 ex. De Hors (FM).

Witgatje: 3-9- 1 ex. bij De Dennen (FM), 25-9 1 ex. Nol van Bertus (AD&HH&DS). Vooral na half sept. wordt de soort niet meer zoveel gezien.

Kleine strandloper: 22 en 28-8 1 ex. Weegeswaal (DS). De soort wordt nogal eens in heel klein aantal aan dergelijke 'strandjes in het binnenland' gezien.

Krombekstrandloper: 28-8 slechts 8 exx. Wagejot (vorig jaar daar soms wel meer dan 100) en 10-9 4 exx. De Slufter (FM), 12-9 3 exx. Wagejot (DS en KNNV-Excursie Alkmaar).

Drieteenstrandloper: 8-8 2 exx. de Kolk (de Hors, DS).

Kleine jager: 11-9 1 ex. over duinen vliegend bij Nol van Bertus (DS).

Tortelduif: 12-9 en 19-9 1 ex. bij resp. Horsmeertje en Smitsweg (DS). Hoewel de soort in deze maand nog kan doortrekken, worden vooral in de 2^e helft nog slechts weinig exx. gezien.

Koekoek: 13-9 1 ex. Rozendijk (C.Maas).

Gierzwaluw: 5-9 2 exx. Z Nol van Bertus (DS), 6-9 1 ex. Z paal 15 en 12-9 4 exx. Z paal 15 (FM), 25-9 1 ex. Z Nol van Bertus (HH&DS&AD) en tenslotte 28 en 29-9 1 ex. bij loodsmansduin (CB). In de tweede helft van sept. is de soort nog niet zeldzaam hoewel meestal enkelingen gezien worden. Inmiddels zijn er 4 oktober-waarnemingen bekend.

Grote bonte specht: 31-8 1 ex. Doolhof (MG). Vaak worden direkt na het broedseizoen al exx. gezien op plaatsen waar ze niet broeden. Het bossie op de Hoge Berg zou trouwens in de toekomst best een broedplaats kunnen worden, lijkt me.

Draaihaai: 29-8 1 ex. Vuurtoren (FM).

Boomleeuwerik: 11-9 1 ex. Nol van Bertus (DS). De soort wordt in de herfst heel weinig gezien. De Vogels van Texel vermeldt doortrek van eind september.

Huiszwaluw: Op 29-8 nog jonge exx. in een nest in de Kotterstraat in Oosterend (DS). Hoewel niet zo lang als de boerenzwaluw kan ook deze soort tot ver in de nazomer met broeden etc. doorgaan.

Rouwkwikstaart: 5-8 1 ex. De Schorren (DS en Cor Smit).

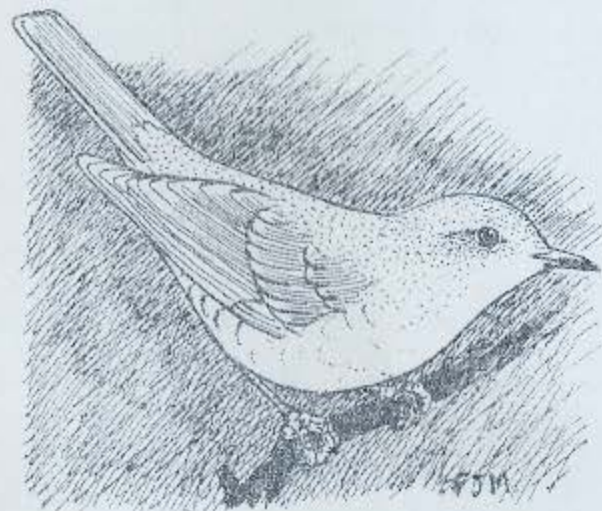
Engelse gele kwikstaart: tussen 28-8 en 2-9 enkele mannetjes in de Bleekersvallei (FM).

Kramsvogel: 15-8 2 exx. ZW Nol van Bertus (AD&DS), 28-8 16 exx. Nol van Bertus (DS).

Zwarte roodstaart: 28-8 1 wijfje Vuurtoren, 2-9 1 mannetje Vuurtoren (FM).

Spotvogel: 11-9 1 ex. De Slufter (FM).

Sperwergrasmus: 2,3,4 en 5-9 1 juv. ex. (op 4-9 mogelijk 2 exx. Vuurtoren (FM e.v.a.)

Grauwe vliegenvanger: 19-9 1 ex. bovenop Nol van Bertus in dode duindoorns. (DS&AD). Duidelijk een doortrekker!

Bonte vliegenvanger: 31-8 2 exx. de Dennen, 10-9 2 exx. de Krim en 1 ex. Vuurtoren (FM), 12-9 1 ex. de Dennen (AD&SD) en 11 en 18-9 1 ex. De Slufter (FM).

Sneeuwgorst: 24-9 1 ex. paal 15 (FM). De eerste herfstwaarneming dit jaar.

Frater: 26-9 ca. 60 exx. Polder het Noorden (WE). Een heel vroege waarneming en bovendien ook nog een groot aantal! De vroegste voor Texel was 30-9-1933 2 exx.

++ (vergeten tussen te voegen: (red))

Smient: 8-8 2 exx. Mokbaai (DS).

(waarnemer-afkortingen op laatste pagina)

Adriaan

De volgende namen werden afgekort in de waarnemingenrubriek:

CB Cees Bruin	WE Wilma Eelman
HB Henk Brugge	MC Marcel Groenendaal
AD Adriaan Dijkse	HH Henk Hin
LD Lieuwe Dijkse	FM Frits-Jan Maas
SD Sytske Dijkse	DS Dick Schermer

(SBB is gewoon Staatsbosbeheer).

BESTUUR.

Penningmeester: Hans Witte, Warmoesstraat 69, 1791 CP Den Burg.
Rabo-nr 362569495 t.n.v. VWG Texel en bovenstaand adres.

Redactie: Marcel Groenendaal, De Ruyterstraat 130, 1792 AP
Oudeschild (02220-4182) en Gerard Nieuwland, Zeebries 6, 1791
HL Den Burg (02220-4405).

Voorzitter: Dick Schermer, Molendwarsstraat 2, 1791 DN Den Burg
(02220-4239).

Waarnemingensecretaris: Adriaan Dijkse, Duinroosstraat 20,
1796 BJ De Koog.

PLAATJES.

De tekeningen voor dit nummer werden vervaardigd door:

Frits-Jan Maas pag. 13, 15, 17 en 19.

Dick Schermer 7 en 11.

Vogelwaarnemingen graag voor 26 nov. bij Adriaan voor Skor nr. 6.
Copy Skor nr. 6 graag voor 1 dec. bij Marcel.

Jan Driehuis en Dick Schermer hopen dat er voortaan bij hun
stencilwerk geen blad-gedeelten meer zullen wegvallen!